Donderdag 11 November 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4052

# AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon..ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.



# Russen naderen Zjitomir.

## Groot daglicht-bombardement op Chièvres in België.

Eden! „De resultaten van de Moskou — conferentie hebben mijn verwachtingen overtroffen".

## Duitse slopingen te Livorno en Pescara.

### DUITSLAND OP DE 25e JAARDAG VAN DE WAPENSTILSTAND.

Edwin Shanke seint uit Stockholm: Berichten uit Duitsland op de dag vóór de 25e jaardag van de wapenstilstand van Wereldoorlog I, toen een binnenlandse chaos het rijk van den Keizer brak, geven te kennen, dat Heinrich Himmlers Gestapo het thuisfront nog in hechte greep heeft.

Gezien de reeks nederlagen, die het Duitse leger de laatste tijd geleden heeft, hebben de nazie-leiders voorzorgsmaatregelen getroffen, welke de zaken in eigen land in bedwang zullen moeten houden om een mogelijke instorting te voorkomen door een breken van het moreel.

Volgens inlichtingen uit Duitsland hebben Goebbels, de hoofden van de élite-garde, de politie-hoofden en de propaganda-leiders twee weken geleden in Berlijn een langdurige conferentie gehouden en beslist: 1) dat de Duitse veiligheidspolitie versterkt en beter bewapend moet worden, 2) dat de half militaire afdelingen van de nazie-partij in een staat van voortdurende gereedheid moeten worden gehouden, 3) dat een nauwer toezicht geoefend moet worden op alle gebieden waar industriële instellingen liggen en op alle havengebieden.

Overeenkomstig deze beslissingen is reeds een nieuw arsenaal gevestigd voor de veiligheidspolitie in het industrie-centrum Prenzlau, op 100 kilometer ten Noorden van Berlijn. Berichten uit Denemarken zeide ook, dat de 3000 élite-manschappen, die naar Denemarken gezonden werden tijdens de laatste beroeringen, naar Duitsland worden teruggebracht. Het scheen, dat een van de mogelijke oorzaken voor de bezorgdheid bij de nazie-leiders de onvermijdelijke verwarring was, welke ontstond bij het verplaatsen van talrijke mensen tengevolge van de Geallieerde bombardementen. Dit heeft een doeltreffend toezicht van de politie op afzonderlijke personen moeilijk gemaakt. Ondergrondse werkers en buitenlanders die geïmporteerd werden om het tekort aan arbeidskrachten tegen te gaan, zouden de toestand uitbuiten. De gehele nazie-pers doet intussen pogingen om het volk geestelijk te steunen en geeft lange kolommen waarin de instorting van 25 jaar geleden besproken wordt en erop gewezen wordt, dat in de huidige phase van de oorlog de krachtigste zenuwen, het grootste uithoudingsvermogen en standvastigheid nodig zijn. Met het risico een psychose van November 1918 te voeden hebben de propagandisten van Goebbels van nazie standpunt de redenen van die ramp belicht en er bij het volk op aan gedrongen dat zo iets niet meer mag gebeuren (Stockholm, (AP) 10.11).

### RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 10 November zetten onze troepen van het Oekraïne-front hun offensief voort en veroverden zij het districtscentrum van het Kiev-gebied Ivanka alsook Grigoriki en meer dan 60 andere plaatsen, waaronder 23 grote.

Op het schiereiland van Kertsj vervolgden onze troepen hun gevechten ter uitbreiding van hun bruggehoofd in de vroegere gebieden en verbeterden zij hun stellingen.

In het gebied ten Westen en Noord-Westen van de stad Nevel vervolgden onze troepen hun gevechten van plaatselijk belang en veroverden zij verschillende plaatsen.

In andere sectoren van het front vonden verkenningsactiviteiten en artillerie- en mortierenduels plaats. Op 9 November ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 53 Duitse tanks; 12 vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur". (Moskou, (AP) 10.11).

### DUITSE TERUGTREKKING IN KIEV-SECTOR.

De Duitse radio zeide in een bericht van het Kiev-front: „Ten Noorden en Noord-Westen van Kiev trokken de Duitse strijdkrachten zich terug naar nieuwe stellingen. Niettegenstaande het slechte weer vallen de Sovjets aan een breed front aan".

De Duitse verslaggever zeide, dat de Sovjets aanvallen met 7 divisies en „500 kanonnen hebben geconcentreerd in een sector van 10 kilometer: 1 kanon voor elke 20 meter".

De radio van Berlijn gaf te kennen, dat Generaal Vatutins Zuidelijke flank reeds aansluiting heeft gemaakt aan de overzijde van de Dnjepr met de Sovjet-troepen op het bruggehoofd bij Pereyaslav, op 105 kilometer ten Zuid-Oosten van Kiev.

Hiermede is de bedreiging voor Krivoi Rog ernstig toegenomen. De Duitse verslaggever Lothar Schurz van Radio-Berlijn beschreef zijn bezoek aan het front bij Kiev, terwijl de echo der Russische kanonnen van elk kaliber nog in zijn oren suisde.

De correspondent van de Associated Press in Moskou zeide: „Het Rode leger van heden is niet het Rode leger van de eerste dagen des oorlogs. Zelden ziet men een fout in zijn tactieken. De Sovjets stromen niet meer vooruit om in vallen te geraken. Zij beramen hun opmars nauwkeurig, gebruiken het element van verrassing en slaan hard toe" (Londen, (AP) 10.11).

### WIJZIGING IN HET FRANSE NATIONALE COMITÉ.

Joseph Dynan seint uit Algiers: Het Franse Nationale Comité kwam bijeen om de beëdiging der nieuwe leden bij te wonen in het spoor van een volledige overwinning voor de Degaullisten, door de verwijdering van Giraud en drie van de mannen, die door hem benoemd werden, uit het „cabinet". Giraud bleef enkel Opperbevelhebber.

Ook Generaal Paul le Gentilhomme werd uit het Comité verwijderd en dit was eveneens een overwinning voor De Gaulle, aangezien hij vervangen werd door André Letrocquer, waardoor de eis van De Gaulle voor een niet-militaire „minister van oorlog" is ingewilligd.

Elke verdere beperking van Girauds invloed wordt betwijfeld, zolang Eisenhower de Geallieerde Opperbevelhebber blijft in dit krijgsgebied. Het is namelijk bekend, dat hij er op staat, dat Giraud Opperbevelhebber blijve over de Franse strijdkrachten en dat alle militaire activiteiten onder Geallieerd toezicht vallen.

De reactie onder de Franse leger- en marine-kringen is nog onzeker. In de marine heeft men het niet erg op met de Degaullisten, omdat de meeste „ongemotiveerde" promoties zijn gegeven aan Degaullisten marine-officieren.

Het is opmerkelijk, dat de enige rechtse onder de nieuwe leden van het Comité de minister van marine Jacquinot was (Algiers, (AP) 10.11).

### GENERAAL DEVERS OVER DE INVASIE.

Generaal Jacob Devers, Bevelhebber van het Noordamerikaanse leger in het Europese krijgsgebied, zeide in een toespraak tot de Engels-Amerikaanse Persvereniging; dat het moreel van de bemanningen der Duitse duikboten volgens zijn mening verzwakt is tengevolge der verliezen, welke zij lijden.

In een klaarblijkelijke zinspeling op de invasie van het vasteland gaf Devers uitdrukking aan de hoop, dat „het water" tussen Groot-Brittannië en het vasteland „spoedig zal worden overgestoken alsof het er niet was".

Devers vervolgde: „Als wij misschien wat dralen, komt dat niet door het verlangen daartoe bij de leiders, maar als men een geweldige strijdmacht bouwt en de voorraden moet aanvoeren over zee, is het probleem niet gemakkelijk".

De Generaal voegde zijn stem bij die van Churchill om het Geallieerde volk te waarschuwen tegen een al te groot optimisme. „Ik weet niet wanneer de oorlog voorbij zal zijn, hoewel ik hoop, dat het een spoedig 'kome", zeide hij. „Doch het eind zal misschien niet komen dan pas over een jaar en indien er enige vertraging ontstaat ergens langs de lijn, zou dat ons kunnen ophouden" (Londen, (AP) 10.11).

## Het nieuws van vandaag.

Paultje Goebbels heeft gelijk gekregen. Duitsland is niet ingestort vóór 11 November 1943. Maar of dit nu veel zegt? Berichten uit Stockholm geven ten minste te kennen, dat op deze de 25e jaardag van de Wapenstilstand des vorigen oorlogs het moreel in Duitsland erg, maar dan ook erg laag is.

Rijksminister Heinrich Himmlers Gestapo heeft echter nog de touwtjes in handen en haalt deze steeds strakker aan. En niemand minder dan de Führer zelf, Adolf Hitler van Braunau (Oostenrijk), heeft laatst in zijn redevoering gezegd, dat men niet van massa-executies onder het Duitse volk zal terugschrikken als de nood aan den man komt......

„Nog is Polen niet dood". Vandaag herdenkt het Poolse Volk de 25e jaardag van het Herstel van Polen, samenvallend met de Wapenstilstand. Want toen stond in de 14 punten van President Wilson, dat Polen zou worden hersteld, dat het een vrije uitweg naar zee zou krijgen en dat zijn integriteit gewaarborgd zou worden. Dit is geschied. De oorlog begon om Polen en alvorens Polen niet bevrijd is zullen de Geallieerden blijven vechten. De enige moeilijkheid in verband hiermede rust nog bij Rusland, maar Anthony Eden, Groot Britannië's Secretaris van Buitenlandse Zaken, verklaarde heden in het Lagerhuis na zijn terugkeer uit Moskou, dat de resultaten van de driemogendheden - conferentie zijn verwachtingen overtroffen hebben. Eden vertelde niet veel nieuws en wachtte zich wel om iets uit te laten over de besprekingen met den Turksen Minister van Buitenlandse Zaken te Cairo.

Cordell Hull is ook al terug in Washington. Op het vliegveld bevond zich President Roosevelt om den „Amerikaansen Adelaar" te begroeten.

De strijd aan de wereldfronten gaat onverstoord verder. Sensationele successen zijn er vandaag niet te melden, maar de Russen vorderen goed, vooral ten Westen van Kiev waar zij reeds op 65 kilometer van de belangrijke stad Zjitomir verwijderd zijn. Ook in Italië maken de Geallieerden langzaam, maar aanhoudend voortgang.

De Duitsers zijn in elk geval niet zeker van hun zaak. Diplomatieke vertegenwoordigers vluchten uit Rome. Te Livorno aan de Westkust en te Pescara aan de Oostkust worden de havens onklaar gemaakt. De kogelkussenfabrieken te Villa Perosa zijn nog eens gebombardeerd. Bommenwerpers uit Engeland vielen Mondane aan de ingang van de Mont Cenis tunnel aan. En gisteren hebben wel 500 Geallieerde vliegtuigen over dag aanvallen gedaan op West-Europa. Chièvres nabij Brussel in België was hierbij het voornaamste doel.

## Prinses Juliana gisterenavond in Miami aangekomen.

*H. K. H. heeft in San Juan geslapen en bezocht Haïti, Antigua en Trinidad.*

*De laatste dagen in Suriname's hoofdstad.*

*Prinses Juliana stelt de Surinaamse samenleving van rassen en volken ten voorbeeld aan de gehele wereld.*

Uit Paramaribo wordt bericht, dat Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana Dinsdagmorgen op het vliegveld uitgeleide werd gedaan door Gouverneur en Mevrouw Kielstra, alsmede door de leden van de Raad van Bestuur, den President van de Staten en hoge burgerlijke en militaire autoriteiten. Een aantal Nederlandse tanks stond opgesteld en de daarbij behorende soldaten vormden tezamen met Noordamerikaanse soldaten de erewacht, welke door de Prinses werd geschouwd.

Op het vliegveld stonden het K.L.M.-vliegtuig voor de Prinses en een Nederlandse en een Noordamerikaanse bommenwerper, die Haar zouden escorteren. Enige minuten stegen de drie vliegtuigen op en cirkelden op geringe hoogte ten afscheid over Paramaribo dat nog steeds een zee van rood-wit-blauw en oranje was.

Maandagavond heeft het leger der Prinses een taptoe verlicht door vele fakkels gebracht echt Nederlandse muziek klonk over het Gouvernementsplein, terwijl het duister werd verdreven door de brandende fakkels en de Prinses op het balcon van het Paleis van den Gouverneur de treffende plechtigheid gade sloeg en beluisterde.

Het blad van de Noordamerikaanse troepen in Suriname, schrijft over Hare Koninklijkheid de Prinses:

„Zij veroverde aller harten stormenderhand met Haar eenvoud en Haar democratische opvattingen; Zij zal altijd met zich mede dragen herinnering aan de geweldige verwelkoming, die Haar hier ten deel viel, een verwelkoming, die deed zien, welk een trouw en liefde, die het volk van Suriname Haar en Haar Huis toedragen."

De Prinses heeft de volgende afscheidsproclamatie tot Suriname gericht:

„Tot Mijn groot leedwezen is thans het ogenblik aangebroken, dat Ik vaarwel moet zeggen, nadat Ik voor de eerste keer kennis met u hebt gemaakt. Ik behoef u niet te zeggen, dat Ik hoop, dat in de toekomst Mijn weg nog vele keren naar Suriname zal voeren, teneinde de banden, die thans van zo persoonlijke aard zijn geworden, te versterken. De vele goede wensen en beden, die Ik hier heb gehoord, zal Ik in de toekomst in Mijn verdere leven diep in mijn hart met mij meedragen, moge God uw werk en uw aspiratie voor en met elkaar zegenen.

Wij allen wensen het uiterste te doen om deze oorlog te winnen, evenals wij wensen de vrede, die zal volgen te winnen. Alles wat Ik hier gezien en gehoord heb, zal Ik getrouwelijk aan de Koningin mededelen. Ik weet, dat mijn Moeder even diep ontroerd zal zijn als Ik ben door de wijze, waarop gij eerst Haar schoonzoon en daarna Haar Dochter hebt ontvangen alsof het Haar zelve ware en Zij zal zich zozeer verheugen over alles, dat gij hebt bijgedragen, direct of indirect aan de strijd voor een gelukkiger wereld.

Ofschoon Zij zich in een uitstekende gezondheid verheugt en Zij het gaarne zou willen, is Zij op Haar leeftijd niet in staat de reis naar dit land te ondernemen. Gij leeft hier verenigd uit welk deel van de wereld uw voorvaderen ook zijn gekomen en hier ziet gij een voorbeeld van hoe het in de gehele wereld zou moeten zijn na deze verschrikkelijke tijd. Ik verheug mij zeer op het vooruitzicht u allen de volgende keer weer te zien en over het vooruitzich die plaatsen te zien, die Ik ditmaal niet de gelegenheid had te bezoeken. Ik herhaal: Tot weerziens."

Zijne Excellentie Gouverneur Johannes C. Kielstra vaardigde een proclamatie uit, waarin Hij der bevolking de dank van de Prinses overbracht voor de warme ontvangst:

(Vervolg op pagina 2).



# Wat is Vervangingswaarde?

## Aantekeningen bij een rechterlijk vonnis

door
**DRS. JAN HUBERT VAN BOVEN,**
**Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken in het Staatsdeel Curaçao.**

*(In verband met hetgeen in de bekende zaak Perlman gezegd werd over de vervangingswaarde wendden wij ons tot den Heer Van Boven met het verzoek ons zijn standpunt nader uit te leggen. Vooral in handelskringen heeft dit onderwerp grote belangstelling en de Heer Van Boven was dan ook zo bereidwillig om onderstaand artikel voor ons blad te schrijven. — Red. Amigoe).*

Bij de meeste mensen bestaat een neiging om het belang van de kring, waartoe zij behoren, aan te zien voor het **algemeen belang.**

De Staathuishoudkundige moet er zich voor wachten aan die neiging toe te geven; integendeel hij moet steeds trachten de maatschappij in **haar geheel** te overzien; hij mag geen ander belang kennen dan het belang van **allen.**

Te midden van de belangenstrijd moet hij de weg zoeken, die leidt tot de welvaart van **alle** delen der samenleving. En hij mag niet rusten, voordat hij die weg gevonden heeft.

(Prof. Mr. I. B. Cohen)

Per 27 October jl. deed rechter Aberson, uitspraak in de zaak tegen den beklaagde Perlman. Verworpen werd de opvatting, tijdens een terechtzitting zijdens het Bureau voor Sociale en Economische Zaken gelanceerd, dat geen strafbare prijsopdrijving plaats vindt, indien de koopman zijn prijzen verhoogt evenredig met de verhoging, welke de inkoopsprijzen hebben ondergaan, mits de koopman aantone, dat hij de prijs heeft betaald, of in elk geval, de nieuwe duurdere goederen reeds gekocht en ontvangen.

De Rechter stelde hiertegenover, dat de inkoopsprijs nooit uitsluitend kan zijn de inkoopsprijs, die een bepaalde koopman voor bepaalde goederen heeft moeten betalen, doch evenzeer de inkoopsprijs, die een andere koopman, die dergelijke goederen in het betreffende tijdvak heeft gekocht heeft moeten betalen en evenzeer de prijs, die nog een andere koopman zou hebben moeten betalen, indien hij dergelijke goederen zou hebben gekocht.

Deze opvattingen verschillen niet zoveel als sommige kooplieden wel menen, daar uit de verdere overweging van het vonnis wel bleek, dat Rechter Aberson het begrip „dergelijke goederen" zeer eng interpreteerde. Sommige handelaren waren van mening, dat met het vonnis in de zaak Perlman het hek van de dam was. Bijvoorbeeld: aardappelen werden vóór het vonnis verkocht tegen 30 cent per pond. Dit was, in verband met de inkoopsprijs in de Verenigde Staten, de normale verkoopsprijs. Na het vonnis werden deze aardappelen plotseling aangeboden voor 50 cent per pond. Waarom? Omdat men met offertes uit Venezuela kon aantonen, dat, indien men aardappelen uit Venezuela zou betrekken, een verkoopsprijs van 50 cent als normaal kon worden beschouwd.

Doch deze opvatting vindt geen steun in het vonnis in de zaak Perlman. Waarom zou anders veroordeling gevolgd zijn?

Een geheel andere opvatting in de volgende redeneringen, die, helaas voor de consumenten, geen steun vindt in de wet. De goederen, welke een koopman in voorraad heeft, vertegenwoordigen voor hem een zekere geldswaarde. Deze geldswaarde wenst hij terug te krijgen plus een zekere winst. De winst, hoe belangrijk ook voor den koopman, is nooit het punt, waar het bij dit soort rechtzaken om draait. Het gaat steeds om de geldswaarde van de goederen. Hoe bepaalt men nu „naar goed koopmansgebruik" deze geldswaarde?

Een beschouwing van de balansen van de kooplieden laat zien, dat tenminste 90% van hen bij het opmaken van de balans een geheel andere leer volgen dan die, welke in de rechtzaal door de verdediging bij Prijsopdrijvingszaken naar voren gebracht.

De verdediging hamert steeds, wij leven immers in een tijdperk van stijgende prijzen, op de vervangingswaarde.

De koopman, in zijn strijd met den fiscus, waardeert, d.w.z tegen kostprijs minus bederf of tegen kostprijs alleen. Hij denkt thans, bij het invullen van het belastingbiljet, niet aan vervangingswaarde.

Keren wij terug tot het vonnis en enkele consequenties ervan. Vóór het vonnis kon de koopman, die tegen 40 cent ingekocht had, zijn goederen verkopen tegen, zeg, 50 cent. Zijn concurrent die tegen 20 cent gekocht had kon verkopen tegen, zeg, 25 cent.

Na het vonnis is het zo, dat de koopman, die tegen 40 cent inkocht, zijn goederen evenzeer tegen 25 cent dient te verkopen, indien de concurrent de goederen later tegen 20 cent heeft gekocht.

Al de bovenstaande beschouwingen betroffen het eerste deel van de bovenaangehaalde overweging. Wij kunnen ons daarmede in grote trekken verenigen.

Andere staan wij echter tegenover het laatste deel van de bedoelde overweging: „die de inkoopsprijs is evenzeer de prijs, die een koopman zou hebben moeten betalen, indien hij dergelijke goederen zou hebben gekocht."

Het practische gevolg hiervan zal zijn, dat slechts de prijsfluctuaties, die nadelig zijn voor den consument, haar invloed op de prijzen zullen hebben. Dit zal zeker van belang zijn, indien prijsdalingen zullen optreden en in het biezonder in een zo kleine gemeenschap als Curaçao, waar de importeur, meestal tevens detaillist is en vaak alleen-verkoper voor de kleinhandel. Hij zal zorg dragen voor een zo gering mogelijke voorraad ten tijde dat de goedkopere goederen op Curaçao aankomen.

M.a.w. de prijsdalingen in het exportland zullen slechts haar invloed doen gelden, als de goederen inderdaad op Curaçao gearriveerd zijn en ten verkoop worden aangeboden.

Het is naar onze mening billijk, dat bij prijsstijgingen op gelijke wijze gehandeld worde. En het is daarom dat wij de laatste zinsnede van de hierboven aangehaalde rechterlijke overweging nadelig achten voor de consument. Wij maken gaarne van deze gelegenheid gebruik nog iets te zeggen over de vervangingswaardeleer. Ons is verweten, nooit duidelijk gezegd te hebben, wat daaronder nu wel te verstaan valt. Het feit alleen, dat verweten wordt daarover een te stroeve opvatting te hebben, is blijk genoeg, dat wij daarover toch een opvatting moeten hebben en deze ook bekend is.

Wat bij beschouwing over de vervangingswaardeleer vooral opvalt is, dat men haar gaarne als een economische wet propageert, iets dus waaraan niet te ontkomen valt, maar waaraan men zich zonder meer heeft te onderwerpen. Niets is minder waar. Het is een theorie en op het gebied van kostprijsberekeningen zijn verschillende theorieën, welke men al of niet kan aanbrengen. De vervangingswaarde-

(Vervolg op pagina 2).

# „Jeszcze Polska Nie Zginela"

*POOLS VOLKSLIED.*

Polen is nog niet dood
Zolang wij leven bestaat het voort.
Wat overmacht ons heeft ontstolen
Zullen wij met de sabel heroveren.

REFREIN

Voorwaarts, voorwaarts Dabrowski!
Van de Italiaanse vlakten
Zullen onder Uw leiding
Onze Broeders ons weer ontmoeten in het vaderland.

Wij zullen de Weichsel en de Warta oversteken,
Wij zullen Polen zijn.
Bonaparte heeft ons tot voorbeeld gediend
Zoals hij ons leerde steeds te overwinnen.

*Voorwaarts . . . .*

Gelijk Czarniecki bij Poznan
Na de Zweedse overwinning
Zullen wij tot redding van het Vaderland
Ons werpen over de zee.

*Voorwaarts . . . .*

Een vader zeide tot zijn dochter Barbe
Die in tranen was
„Schrei niet, mijn dochter, hier zijn de onzen
Die slaan op de trommen".

*Voorwaarts . . . ,*

Antoni Wybicki.

Het lied „Polen is nog niet dood" werd oorspronkelijk niet gecomponeerd om als volkslied te dienen. Het was het geliefde lied der legionnaires De woorden zijn van een jeugdig officier, Antoni Wybicki; de muziek is een Poolsen componist, Michal Kleofas Oginski. De melodie is van een mazurka.

Belangwekkend is, dat Oginski werkelijk belast werd met het componeren van een volkslied, doch gezien het onverwachte succes van zijn mazurka zag hij ervan af.

Dabrowski (uitgesproken Dombrowski) was een Poolse patriot en generaal. Hij vormde het Poolse legioen in Italie onder de begunstiging van Bonaparte, toen generaal van het Italiaanse leger van de Franse Republiek.

Dat legioen moest naar Polen gevoerd worden.

Czarniecki was een Poolse held van de 17e eeuw, die de Zweden teruggeslagen heeft nadat deze bijna geheel het land bezet hadden. Polen was geallieerd met Denemarken tegen de Zweden. Toen Denemarken geinvadeerd werd, zond Polen een leger van bevrijding onden bevel van Czarniecki. De Zweden trokken zich terug naar het eiland Aaland, door een arm gescheiden van het vasteland. Czarniecki wierp zich met zijn paard te water en aan het hoofd van zijn troepen versloeg hij den vijand.

Deze overwinning stond zijn terugkeer naar Poznan toe van „over zee".

Het laatste couplet is van geen historische waarde. Het werd toegevoegd na de terugkeer der legionnaires in het land.

# 25e Verjaardag van Polens herstel,

**Het land waarom de oorlog begon.**
**Altijd verdrukt, maar altijd herrezen.**

Als een verdrukt gebied tussen de levenssferen van de Germaans-Romaanse wereld en de Slavisch-Magyaarse wereld is Polen altijd verdrukt en altijd herrezen. Van een dezer herrijzenissen is het heden de 25e verjaardag. Want hoe verdrukt Polen ook werd, zijn volkslied zingt, dat het „nog niet dood is". Reeds een kleine duizend jaar gaat dit zo. Omstreeks 960 wordt er voor het eerst van Polen toen een kleine staat in Poznan. Naar zijn heersers heette het het Rijk der Piasten. De eerste duidelijke opbloei van Polen viel in 1282, toen Przemyslaw door erfenis in bezit kwam van Oost-Pommeren en zich tot koning liet uitroepen. Later breidde het gebied der Piasten zich steeds meer uit, tot het in 1386 met het vorstendom Lithauen vereend werd en zodoende een staat van grote betekenis. Zijn buren kaapten om beurten en vaak tegelijk stukken van het land bij het hunne.

In de Russisch-Pruisische oorlog van 1757-'63 werd het als operatieterrein gebruikt, zonder dat het hiertegen veel kon doen. Kort daarna, in 1773, kwam het rampjaar, waarin Frederik de Grote handig gebruik maakte van een conflict tussen Rusland en Oostenrijk om een deel van het Poolse rijk voor goede buit te verklaren, een voorbeeld, dat de beide oorlogvoerenden terstond volgden. Nauwelijks 21 jaar later hakten Rusland en Pruisen weer een stuk van het gebied af, terwijl in 1795 de rest door de drie roofstaten broederlijk werd verdeeld. Polen had opgehouden te bestaan, maar het Poolse volk bleek onsterfelijk. Het volkslied, elders in dit nummer afgedrukt, getuigt van de nationale gevoelens der Polen, die zelf verdrukt, in Italië streden onder Dabrowski en in hun volkslied dezen groten Poolsen veldheer vroegen hen terug te voeren naar Polen om dat land weder op te richten. Aldus geschiedde: op het Congres van Wenen in 1815 werd reeds een Groothertogdom Warszawa gevormd, Krakow werd een eigen republiekje. Het Groothertogdom Warszawa was in personele unie met het Russische tsarenrijk vereend en hieruit sproten vele bezwaren voort.

Toen in Wereldoorlog I de Russische heirscharen ineenstortten, riepen de Polen terstond op 5 November 1916 hun onafhankelijkheid uit. Voor de Centralen bleek dit toch op de duur een teleurstelling te zijn, want toen het erop aankwam, weigerden de Polen onder Pilsoedski — de grote Poolse vrijheidsheld — om de eed van broederschap aan Duitsland en Oostenrijk af te leggen. Polen wilde zichzelf zijn en dat strekt het tot onsterfelijke eer. Deze eis zal straks aan vele kleine naties worden gesteld en het is dan te zien, welke natie er alles voor over heeft om zichzelf te kunnen zijn. Polen stelde zich toen ook al terstond aan de zijde der Entente door middel van een Nationaal Comité te Parijs. Evenals in deze oorlog streden Poolse troepen mede aan de fronten der Entente. Het is aan den inmiddels overleden pianist-staatsman Paderewski te danken geweest, dat Polen onafhankelijkheid erlangde na de overwinning der Entente, want deze Paderewski heeft President Wilson hiertoe aangezet. Van Wilsons 14 punten vormde Polens onafhankelijkheid nummer 13. Polen werd wederopgericht: 11 November 1918. Uit het niets, maar toch ook uit de onsterfelijke nationale wil van het Poolse volk, dat zichzelf gebleven was temidden der verdrukking van anderhalve eeuw. Polen werd in grootte de zesde staat van Europa, telde 32 millioen inwoners en bij het uitbreken van Wereldoorlog II woonden 9 millioen buitenslands, welke hun gigantische bijdrage aan de oorlog thans leveren kunnen. Zoals bekend is het Poolse legioen, de Poolse luchtmacht een van de sterkste van alle geallieerden. Pilsoedski, teruggekeerd van een Duitse gevangenis, werd de eerste President van Polen, Paderewski, die tezamen met Dmowski Polen te Versailles vertegenwoordigde, de eerste Premier.

(Vervolg van pagina 1).

theorie is dan ook zuiver **hulpmiddel** om bij eventuele onbillijkheden bij prijszetting te gebruiken en dan alleen — het kan niet met genoeg nadruk worden gezegd — indien er normale condities bestaan. Zij dient alléén als hulpmiddel.

Om te zien in hoeverre zij als hulpmiddel kan dienen, is het goed eerst vast te stellen, wat **het doel ener** prijsregeling is. Dit doel moet zijn, dat de handelaar voldoende **aandrang** houdt zijn distributieproces voort te zetten, dat toenemende ongelijke verdeling van inkomen en vermogen vermeden, de economisch zwakke beschermt en de sociale onrust vermeden wordt.

De Overheid heeft dus bij haar prijszetting na te gaan in hoeverre zij aan vorengenoemd doel tegemoet komt door zich te laten leiden of wel door de historische kostprijs, d.i. de prijs, die het product werkelijk gekost heeft, of door de vervangingswaarde, d.i. de prijs, die het product zal kosten, indien het opnieuw wordt aangeschaft. Hierbij heeft zij 3 phasen van het distributieproces in het oog te houden, **nl.**:



1o. de financiering van de voorraad;
2o. de winstbepaling;
3o. de kostprijsberekening.

**ad 1.** Bij de finaciering van de voorraad wordt speciaal de vervangingswaardeleer naar voren gebracht. Maar sedert wanneer heeft de bedrijfs economische theorie aangetoond en in welke gevallen blijkt uit de practijk, dat de afnemers van een onderneming voor de financiering van het bedrijf moeten zorgen? **De financiering van de onderneming is en blijft een zaak van de onderneming zelve en gebrek aan middelen bij den verkoper kan, economisch gezien, den koper van een artikel nooit dwingen een zodanige (hogere of verhoogde) prijs te betalen, dat daardoor dat tekort aan geldmiddelen bij den verkoper geheel of ten dele opgeheven wordt.**

De onderneming behoeft door de prijsstijging ook niet in financiële moeilijkheden te komen, want als zijn eigen middelen niet de vergrote financiering toelaten, kan hij nieuwe middelen aantrekken (kapitaal, en — tegenwoordig zeer goedkoop — lenen).

Toepassing van de leer der vervangingswaarde op de prijsbepaling uit hoofde van **financiering** van duurdere voorraden is niet te verdedigen. Als de Overheid dus prijsregelend optreedt, kan men niet van haar verlangen, dat zij de prijzen verhoogt om de verkopende onderneming aan kasmiddelen te helpen om nieuwe inkopen te doen. Dit klemt temeer, als men hier algemeen voor hogere prijzen de verontschuldiging aanvoert, dat de omzetten zijn afgenomen door verminderde invoer. Dan minder dan ooit is de vervangingswaarde uit het oogpunt van financiering der onderneming nodig. Laten wij een voorbeeld nemen. Onderstel, dat van een artikel, dat eertijds bij inkoop ƒ 1.— kostte en nu ƒ 1.20, de invoer zo verminderd is, dat de handelaar slechts 5/6 van de oude voorraad opnieuw kan inslaan. Bestond deze voorraad dus vroeger uit 1200 stuks, zodat voor de financiering daarvan een bedrag van ƒ 1200.— was vastgelegd, dan is nu, bij inkoop van 5/6 bij 1200 stuks of 1000 stuks à ƒ 1.20 eveneens ƒ 1200.— nodig! Voor financiering der voorraden menen wij dan ook, dat de vervangingswaardeleer geen toepassing behoeft.

**ad 2:** Bij de winstbepaling ener onderneming zijn wij van mening, dat een prijsregeling er naar dient te streven, dat vermogen en winst in reële zin niet te mogen verminderen, zodat de koopkracht van het geld een correctie op de historische kostprijs nodig zou maken. Of om het gewoon te zeggen, de prijsregeling moet er voor zorgen, dat de koopman blijve wie hij is.

Een toepassing der vervangingswaarde als hulpmiddel om tot dit doel te geraken, is daarom hier op haar plaats. Deze toepassing kan bestaan in het aanbrengen van een correctie op een verkoopsprijs aan de hand van de bestaande index-cijfers, zodat dus in verband met de gestegen levenskosten den koopman kan worden gegarandeerd een zelfde vermogen en inkomen te verzekeren als hij voor de abnormale omstandigheden had. Meer zullen zij toch zeker niet verlangen en hun gemeenschapsgevoel is wel zo groot, dat zij geen oorlogswinsten verlangen.

**ad 3.** Bij een kostprijsberekening — en hierbij moet niet gedacht worden aan den winkelier, maar aan het industrieel bedrijf, bv. de timmer-fabriek, het aannemersbedrijf —, moet uitgegaan worden van de vervangingswaarde. Zij dient dan echter voor den ondernemer als leidraad bij zijn kostprijsberekening. Hij zal een offerte (of aanbesteding) doen, gebaseerd op een berekening der materialen tegen de vervangingswaarde. Of hij de uitvoering krijgt toegewezen, is een andere zaak en zal afhangen tegen welke prijs zijn concurrenten hebben ingeschreven. Misschien ook wordt het een quaestie van loven en bieden en gaat hij lager dan hij oorspronkelijk van plan was. Maar het is juist, dat hij uitgegaan is van het heden en niet van een historische kostprijs, die voor hem toevallig afhankelijk is van het tijdstip, waarop hij in het verleden kocht. Hij zal immers ook de vervangingswaarde moeten toepassen, als hij duurdere oude materialen gebruikt dan materialen op het ogenblik van de offerte kosten.

Samenvatting:

1. Prijsregeling moet zodanige prijzen tot gevolg hebben, dat de ondernemer een voldoende stimulans ondervindt om zijn bedrijf voort te zetten.

2. De financiering der voorraden dient niet aan consumenten te worden opgelegd, maar is een zaak, waarvoor de onderneming zelve heeft zorg te dragen. Zij dient, indien nodig, nieuw kapitaal aan te trekken, hetgeen in de huidige omstandigheden gemakkelijk te verkrijgen valt. De kosten verbonden aan dit geleende kapitaal kunnen in de prijs worden verrekend.

3. Het vermogen en inkomen van de ondernemers dienen in reële zin niet te verminderen. Bij de winstbepaling kan dus de vervangingswaarde worden toegepast. De indexcijfers van levenskosten kunnen daarbij als leidraad dienen.





## CURAÇAO

### ONAFHANKELIJKHEID VAN POLEN.

De Consul van Polen schrijft ons:

Programma van de Curom ter viering van de 25e verjaardag van de Onafhankelijkheid van Polen, op Donderdag 11 November as.:

20.45 uur Wilhelmus; Pools Volkslied; 1) Rede te houden in de Franse taal door een Pool, die momenteel op Curaçao vertoeft; 2) Ballade No. 1 in G mineur op. 23 Chopin (aan de vleugel Alfred Cortot.); 3) Polonaise No. 1 in C/is mineur op. 26 no. 1 Chopin (aan de vleugel Arthur Rubinstein); 4) Nocturne in Bes mineur op. 9 no. 1 Chopin (aan de vleugel Arthur Rubinstein 3; 5) Nocturne in Es majeur op 9 no. 2 Chopin (aan de vleugel Arthur Rubinstein); 6) Concert No. 1 in E mineur No. ,1 Chopin, uitgevoerd door het Symphonie orkest te Londen onder leiding van John Barbarolli, aan de vleugel Arthur Rubinstein; a) Allegro maestoso resoluto; b) Romance — Larghetto; c) Rondo — Vivace; De Volksliederen van Polen, de Verenigde Staten, Engeland, China, Rusland, Wilhelmus.

### VRIENDSCHAPSBEZOEK UIT VENEZUELA.

Vandaag worden op Curaçao verwacht Kolonel Moran, Chef van de Generale staf en Commandante Picardi, Commandant van de Venezolaanse Marine.

Zij leggen een vriendschapsbezoek af bij de Schouts-bij-Nacht Carel J. Baron van Asbeck en E. T. Chandler op het verzoek van deze beiden. De Heren worden per vliegtuig van Venezuela afgehaald door Luitenant ter Zee Zalentijn.

Vrijdagmorgen zullen zij hun tocht langs de militaire inrichtingen maken en daarna een bezoek afleggen bij den Gouverneur. Vrijdagmiddag biedt Consul-Generaal E. Morrisson den Heren een noenmaal aan en Vrijdagavond zijn zij aan de maaltijd te gast bij Schoutbij-Nacht Van Asbeck. Zaterdagmorgen zullen deze hoge officieren weder naar Venezuela vertrekken.

(Vervolg van pagina 1).

„Hare Koninklijke Hoogheid is diep bewogen door dit eerste bezoek op vrije Nederlandse grond, na Haar gedwongen verblijf buitenslands en door de vele bewijzen van liefde en trouw voor Haar en voor Haar Huis, die Haar hier zijn gebracht."

Prinses Juliana is gisteravond te Miami aangekomen.

Thans deelt Aneta nog mede, dat Prinses Juliana op Haar reis naar Suriname eerst te Port-au-Prince landde, waar Zij gedurende korte tijd vertoefde ten huize van Minister Gérard Lescot, zoals gisteren reeds uit het bericht in onze courant bleek.

Vervolgens werd de nacht doorgebracht in San Juan (Puerto Rico), waar de Prinses de nacht doorbracht in het Paleis van den Gouverneur na de maaltijd gebruikt te hebben.

Tenslotte was er nog een kort oponthoud op het eiland Antigua, waar de Prinses werd verwelkomd door Gouverneur en Mevrouw Harford en op Trinidad, waar Zij werd verwelkomd door Gouverneur Clifford en andere hoge Britse autoriteiten, alsmede door den Noordamerikaansen Schoutbij-Nacht Arthur G. Robinson. Er stond een erewacht opgesteld; de muziek speelde het Wilhelmus en bloemen werden aangeboden.

DE HEER
**Antonius D. Evertsz en Echtgenote**
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter
**MARTHA DOLORES**
10 — 11 43.

### CRISALTHA CASIANO HUWT.

Een bekende figuur uit onze samenleving, de Heer Constan Casiano, zal heden zijn oudste dochter ten huwelijk schenken. Vanavond om 19.30 uur zal Mejuffrouw Crisaltha C. Q. Casiano in de echt treden met den Heer Leendert G. van Oudheusden. Het huwelijk zal worden gesloten in de parochiekerk van de Heilige Familie te San Mateo. Na afloop hiervan is er ten huize van de bruid, Mozartweg 12 een ontvangst, welke aanvangt om 20 uur.

### POSTZEGELS VOOR KRIJGSGEVANGENEN.

De Postdirecteur deelt mede:

De aangevraagde hoeveelheid overdrukte zegels „voor krijgsgevangenen" heeft de oplaag reeds overschreden. In verband hiermede zal de toekenning dezer zegels naar evenredigheid moeten geschieden.

Teneinde evenwel de personen, die gedacht hadden deze zegels aan het loket te kopen nog in de gelegenheid te stellen zich van één of twee series te verzekeren, kunnen **nieuwe** aanvragen nog aangenomen worden tot en met **20 November as. om 16.30 uur. Reeds gedane aanvragen kunnen niet worden verhoogd.** Aanvragen ná 20 November kunnen niet voor behandeling in aanmerking komen.

## MISSIE NIEUWS.

### PATER GROEN OPGENOMEN IN HET „MEDICAL CENTER" TE NEW YORK.

Pater Norbertus de Groen O.P., die onlangs voor geneeskundige behandeling naar De Verenigde Staten van Noord-Amerika is vertrokken, is na een medisch onderzoek in het „Medical Center" hospitaal te New York opgenomen. Naar wij vernemen is de toestand van Pater Norbertus de Groen O.P. niet zo gunstig.



## WERELDNIEUWS

### DE BETERE ADERS WACHTEN OP DE KOMST DER ENGELSEN.

Een medewerker van het rexistisch (fascistisch) blad „Le Pay Réel" verklaart, dat hij in een **trein de vertrouwelijke** mededelingen van een patriot heeft afgeluisterd betreffende de methodes, die in een kolenmijn te Marcinelle gebruikt worden met het doel de productie te belemmeren en voorraden kolen verborgen te houden tot op de dag waarop de Geallieerden de overwinning zullen behalen.

Luidens het rexistische blad zou een mijnwerker het volgende verklaard hebben:

„Wij voeren enkele voorafgaande werken uit en, als wij de kolenaders hebben bereikt, dan bewerken wij enkel de slechtste die waarvan de kolen van derde qualiteit zijn en waarvan er geen overvloed is. De rijke „aders" worden op een geheim plan aangeduid en ... bij de komst der Engelsen, zullen wij hun tonnen kolen van uitstekende qualiteit kunnen leveren".

# Buitenland.

## DE PAUS — HET SYMBOOL VAN VREDE.

Het volgende werd gemeld door Gunnar D. Kumlien, correspondent te Rome van het Stockholmse nieuwsblad „Tidningen", speciaal voor gebruik door de Associated Press:

Paus Pius is het symbool van de vrede. Sedert de dramatische dagen van begin September 1939 heeft Hij oprecht en onpartijdig gewerkt voor de vrede. Het kleine woord vrede is thans een magisch woord, dat de hoop inhoudt van degenen die zich in de Vesting Europa bevinden. Terwijl het fascisme thans een „levend lijk" is en het Huis van Savoye zijn prestige verloren heeft in de ogen van vele Italianen, is Vaticaanstad nog een haven van vrede in de ogen van talloze Europeanen.

Duitse soldaten bezetten Rome en houden de wacht buiten Vaticaanstad. Hun werd gezegd, dat de Paus een krachtige strijdmacht heeft, hoewel enkel bestaande uit Zwitserse schildwachten (Stockholm, (AP) 10.11).

## EDEN OVER DE MOSKOU-CONFERENTIE.

Anthony Eden verklaarde voor het Lagerhuis, dat de conferentie van Moskou „mijn verwachtingen overtroffen heeft". Het Lagerhuis juichte en applaudiseerde toen Eden er hedenmorgen binnenstapte voor de eerste maal sedert zijn vertrek naar Moskou.

In zijn verslag over de conferentie verklaarde de Secretaris van Buitenlandse Zaken: „Ik kan zeggen met absolute zekerheid, dat zij (de besprekingen) een nieuwe warmte en een nieuw vertrouwen hebben gebracht in de samenwerking met onze Russische en Noordamerikaanse vrienden". Eden zeide, dat een groot deel van de lof voor het slagen der conferentie moet gaan naar Molotov voor de wijze, waarop hij de lange en ingewikkelde agenda afhandelde. Voorts zeide hij, dat Hull moet hebben gevoeld, dat de resultaten „zijn zeer lange en moedige onderneming om deze lange tocht te maken" moeten hebben gerechtvaardigd.

Van de beslissingen, welke te Moskou genomen werden om de oorlog te verkorten, zeide Eden, dat de „resultaten van onze besprekingen, welke hieronder vallen, slechts bekend kunnen worden gemaakt naargelang zij zich ontwikkelen ten koste van den gemeenschappelijken vijand. Ik vertrouw, dat de ontwikkeling bevredigend gevonden zal worden door de leden in alle facties van het Huis."

Eden zeide, dat de militaire besprekingen misschien meer goed deden aan de wederzijdse betrekkingen door een openhartig en diepgaand onderzoek der problemen, dan enige andere phase van de conferentie. „De afgevaardigden deden geen poging om enige moeilijkheid of enig belangrijk onderwerp te omzeilen", zeide hij.

Voorts besprak hij de commissies voor Europese aangelegenheden en het Middellandse Zeegebied. Hij zeide, dat het ledental van deze commissies beperkt werd, omdat zij adviserende lichamen zijn en niet haar inzichten aan de andere landen zullen opleggen.

Eden maakte niets bekend over zijn besprekingen met den Turksen Minister van Buitenlandse Zaken te Caïro. „Wij wisselden van mening over de algemene toestand in het licht der resultaten van de Moskou-conferentie", zeide hij.

Eden verklaarde tenslotte: „De Engels-Noordamerikaans-Russische verbinding is gebaseerd op de sterkste fundamenten — een gemeenschappelijk belang om de vrede te waarborgen." Hij ontkende, dat de drie mogendheden een wereld-dictatuur willen vestigen en zeide, dat na de vestiging der driemogendheden-organisatie, zij het avies van de anderen zullen verwelkomen (Londen, (AP) 11.11).

## DE POLITIEKE SITUATIE IN ITALIË.

Wes Gallagher seint uit het Hoofdkwartier van de Italiaanse Regering in het Zuiden van Italië:

Italië's tegengestelde kampen, gelijk vertegenwoordigd door den Koning en zij, die hem willen afzetten, staan schaakmat.

Er is weinig vooruitzicht op een verandering in de toestand alvorens de Geallieerden Rome veroveren. In geheime schuilplaatsen, gehinderd en vervolgd door de nazies, houden de ondergrondse politieke leiders de winnende kaarten, welke naar alle waarschijnlijkheid den Koning van de troon zullen doen verstoten.

Slechts de Geallieerde legers kunnen hun de kans geven ze uit te spelen. De pogingen van Sforza, Croce en het partij-front in Napels om den Koning af te zetten, zijn voornamelijk op niets uitgelopen, omdat men geen voldoende politieke kracht heeft.

De volgelingen van Sforza beloofden met de Badoglio-regering te zullen samenwerken tot Rome bereikt is; en hoewel de Koning en Badoglio er niet in geslaagd zijn een cabinet te vormen, waarin verschillende politieke vertegenwoordigers zitting hebben, wordt de kracht van de oppositie niet groot genoeg geacht — zonder de overheersende stem van Rome — om haar te vervangen. Dat is de politieke situatie in het kort weergegeven.

Noch Sforza noch Badoglio hebben genoeg volgelingen om een volledige of doeltreffende regering te vormen van representatieve mannen. Men twijfelt er zelfs aan of zij zulk een regering zouden kunnen vormen, aangezien er niet voldoende bekwame mannen in Zuid-Italië zijn. Sforza wordt beschouwd als leider van de nieuw gevormde politieke groepen in Napels, die den Koning willen afzetten. Badoglio heeft het vertrouwen en de steun der strijdkrachten en een zekere mate van waardering onder de bevolking in Zuid-Italië. De Koning heeft het kleinste gevolg van de drie, welk verspreid is onder de oudere officieren van het leger en de boeren in Zuid-Italië, die nooit veel aan politiek gedaan hebben. Met uitzondering van de midden- en arbeids-klassen in Napels geven 7 uit elke 10 Italianen in het door de Geallieerden bezette gebied, die in een politieke lethargie verkeren als gevolg van twintig jaar van fascisme en nederlagen, geen spat om Sforza, den Koning of Badoglio, zolang zij genoeg te eten hebben en hun particulier leven niet verstoord wordt.

## GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Op de avond van 9 November vielen Britse torpedojagers, die ten Zuiden van Valona opereerden, een Siebel-veerboot aan, welke geladen was met petroleum en ammunitie. Zij werd in brand gezet en tot zinken gebracht. Van de 3 escorterende motorschuiten ontsnapte er slechts 1. Langs het front van het 5e leger was de vijandelijke weerstand krachtig en werden vele kleine tegenaanvallen gedaan tegen onze troepen.

Zij werden alle afgeslagen. Nog enkele belangrijke hoogten werden genomen. Zeer slechte weersomstandigheden heersten aan het front van het 8e leger. Er valt sneeuw in de hooggelegen berggebieden. Vooruitgeschoven elementen bereikten de rivier de Sangro. Verder naar het Zuiden werden kleine vorderingen gemaakt.

De kogelkussenfabrieken te Villa Perosa werden gisteren wederom aangevallen door zware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht, geëscorteerd door lange afstands gevechtsvliegtuigen. Zij vielen ook de brug en rangeerterreinen te Bolzano aan. Middelzware bommenwerpers vielen de havens te Durazzo en te Split aan waar voltreffers op een koopvaardijschip twee ontploffingen veroorzaakten.

Gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen vielen kampgebieden, kanonstellingen, motorvoertuigen en radiostations aan. Een formatie van vijandelijke vliegtuigen werd ontmoet nabij de monding van de Volturno en er werden 2 van neergeschoten.

Nachtbommenwerpers vielen in de afgelopen nacht de spoorweg-viaducten aan te Recco ten Oosten van Genua. Bij al deze verrichtingen werden 4 vijandelijke vliegtuigen vernield. 2 Onzer vliegtuigen worden vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 11.11).

## DUITSE SLOPINGEN TE LIVORNO EN PESCARA.

Een officiële bekendmaking van de Geallieerde luchtmacht deelde mede, dat de Duitsers de schepen en kaden vernielen in de havensteden Livorno en Pescara.

Men zeide, dat deze werkzaamheden overeenkomen met die welke de vijand te Napels verrichte enkele weken vóór het ontruimen van deze stad. Te Livorno, de grootste haven aan de Westkust tussen Napels en Genua, werd de oude kruiser Quanto tot zinken gebracht in de haveningang, zodat deze geblokkeerd werd. Twee koopvaardijschepen van 120 meter lengte werden in de buitenhaven tot zinken gebracht en twee kleine schepen zijn in stelling gebracht aan de ingang van de Zuidelijke haven om als blokkade-schepen te dienen. Het in- en uitgaan der schepen te Livorno is opmerkelijk verminderd gedurende de laatste twee weken". De verklaring zeide nog, dat de kade aan de Zuidzijde te Pescara aan de Oostkust vernield is door mijnen en de gehele Zuidkade voor sloping in gereedheid is gebracht. Dit werd vastgesteld door luchtfoto's. Pescara ligt op 40 kilometer ten Noord-Westen van het huidige front van het 8e leger (Algiers, (AP) 11.11).

## COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Een communiqué van de luchtmacht in het Midden-Oosten luidt als volgt: „Gedurende de afgelopen week waren de weersomstandigheden in het gebied van de Aegeïsche Zee slecht, maar toch deden gevechtsbommenwerpers en verkenningsvliegtuigen van de Raf uitgebreide aanvallen op vijandelijke vliegvelden en de vijandelijke scheepvaart.

In de nacht van Zondag jl. werd de haven van Naxos gebombardeerd en de daarop volgende nacht werd het vliegveld te Antimachia op Cos aangevallen. Tijdens de afgelopen nacht werd vorengenoemd vliegveld weer aangevallen.

Tijdens de dag van Maandag werd een vijandelijk convooi, bestaande uit motor-vaartuigen, boten en landingsvaartuigen, welke geëscorteerd werden door Arado 196's, ten Noord-Westen van het eiland Amorgos onderschept. In zeer ruw weer deed onze luchtmacht een aanval en plaatste voltreffers op verschillende vaartuigen waaronder een f-boot.

Een motor-boot werd in brand gezet en een Arado-196 werd vernield. Op diezelfde dag werd een grote concentratie schepen in de Suda-baai van Creta gebombardeerd. Een voltreffer werd geplaatst op een motor-schip van gemiddelde grootte, welk schip omhuld door damp werd achtergelaten.

Op Dinsdag jl. werden twee voltreffers geplaatst op een ander vaartuig in de Suda-baai. Een middelgroot vaartuig, dat geëscorteerd werd door Arado 196's, werd ten Noord-Oosten van het eiland Stampalia getroffen. Een vijandelijk vliegtuig werd neergeschoten.

Gevechtsvliegtuigen voerden gisteren offensieve vluchten uit boven Creta en onder de doelen welke succesrijk werden aangevallen behoren petroleum en ammunitie opslagplaatsen, welke in brand werden gezet. Van deze en andere verrichtingen worden 3 onzer vliegtuigen vermist" (Caïro, (AP) 10.11).

## AANVALLEN OP BELGIË EN FRANKRIJK.

Noordamerikaanse middelzware Marauder bommenwerpers bombardeerden de vijandelijke luchtbasis te Chièvres nabij Brussel tijdens een der grootste Geallieerde dag-aanvallen van de laatste dagen, waaraan meer dan 500 vliegtuigen deelnamen. Men ondervond geen weerstand van vijandelijke gevechtsvliegtuigen. Thunderbolt gevechtsvliegtuigen voerden vluchten uit boven Noord-Frankrijk. Geen enkel vliegtuig wordt vermist (Londen, (AP) 10.11).

## STRIJDKRACHTEN VAN DRAJA MIHAILOVITSJ IN ACTIE.

De Joegoslavische Regering maakte bekend, dat de strijdkrachten van Generaal Draja Mihailovitsj in de onlangs gehouden verrichtingen bij de IJzeren Poort aan de Donau, twee met graan geladen schuiten tot zinken hebben gebracht.

Hierdoor werd het verkeer in dat deel van het Kanaal ten minste voor de duur van twee dagen lamgelegd (Caïro, (AP) 10.11).

## HULL ARRIVEERT IN WASHINGTON.

Cordell Hull is in Washington teruggekeerd van de historische conferentie te Moskou. Hij werd op het vliegveld verwelkomd door President Roosevelt. De Onder-Staatssecretaris Edward Stettinius bevond zich onder de persoonlijkheden, die voor Hull applaudiseerden, toen hij uit het viermotorig vliegtuig stapte (Washington, (AP) 10.11).

## COMMUNIQUÉ VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.

Een communiqué van de Noordamerikaanse Marine luidt als volgt:

**„Stille Oceaan** (alle data zijn Oosterlengte):

1) De Noordamerikaanse torpedojager „Henley" werd in de maand October als gevolg van een torpedo-ontploffing tot zinken gebracht. De naaste bloedverwanten van de slachtoffers, die aan boord van de „Henley" waren, zijn in kennis gesteld. Het zinken nam plaats in de vooravond.

2) Gedurende de nacht van 6 October werd de Noordamerikaanse torpedojager „Chevalier" ernstig beschadigd door den vijand nabij Vella la Vella. De „Chevalier" botste nog tegen een andere torpedojager in de formatie. Hierdoor brak hij in tweeën en zonk. De naaste bloedverwanten van de slachtoffers aan boord van de „Chevalier" zijn in kennis gesteld.

3) Tengevolge van de aard der verrichtingen, die toen gaande waren, kon het verliezen van de „Henley" en de „Chevalier" niet eerder worden bekend gemaakt.

**Atlantische Oceaan:**

4) De Noordamerikaanse torpedojager „Borie" ging onlangs in de Atlantische Oceaan verloren als gevolg van schade, welke hij opliep bij het rammen en tot zinken brengen van een vijandelijke duikboot.

5) Toen de Noordamerikaanse torpedojager op patrouille-tochten was, ontmoette hij een vijandelijke duikboot, welke hij met diepzee-bommen tot zinken bracht. De „Borie" ontmoette wat later een tweede duikboot, welke hij ramde en tot zinken bracht. De kracht van het rammen veroorzaakte gaten in de romp van de „Borie" onder de waterlinie. Hoewel de „Borie" er in slaagde om zich opnieuw te voegen bij de formatie, waarvan hij deel uitmaakte, was de schade zo groot, dat de bemanning het schip moest verlaten. Even later werd de torpedojager door bommen van vliegtuigen uit zijn eigen groep tot zinken gebracht. De naaste bloedverwanten van de slachtoffers van de „Borie" zullen zo spoedig mogelijk per telegram in kennis worden gesteld" (Washington, (AP) 10.11).

## JAPANSE LANDDAG KOMT WEER BIJEEN.

De radio van Tokio zeide, dat de Japanse Landdag op 24 December as. weer bijeen zal komen voor de 84e geregelde zitting. De Landdag hield een speciale zitting — de 27e — op 25 October jl. om een reeks speciale oorlogsmaatregelen, welke door het cabinet ontworpen werden, goed te keuren (New York, (AP) 10.11).

## GAS IN DE MAAG!









## ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **Bommenwerpers** van de Royal Airforce hebben in de afgelopen nacht een hevige aanval gedaan op Modane, een stad aan de Franse grens nabij de ingang van de Mont Cenis tunnel, welke naar Italië leidt. Alle vliegtuigen keerden terug. Mosuito's vielen doelen in het Westen van Duitsland aan. Mijnen werden gelegd in de vijandelijke wateren.

— **Het Joegoslavisch** communiqué zegt, dat de patriotten offensieve operaties voeren in Serbië, Montenegro, Macedonië, Dalmatië en Midden-Bosnië. Een aanval op de Macedonische stad Debar nabij de Albaanse grens door Duitsers en Albaanse marionetten-eenheden werd afgeslagen.

— **Uit Caïro wordt gemeld, dat alle diplomatieke vertegenwoordigers uit Rome worden ontruimd.**

— **Onder de slagen** van de Russische artillerie en vliegtuigen trekt het Duitse leger zich ten Westen en Zuiden van Kiev terug. Berichten uit Moskou geven te kennen, dat Russische colonnes zich reeds op minder dan 65kilometer bevinden van het belangrijke spoorwegknooppunt Zjitomir. Geplaagd door regen, sneeuw en mist van de naderende winter en onder de slagen van de Russen laten de nazies reusachtige voorraden voedsel en oorlogsmateriaal achter. De Russen verspreidden zich over een boog van 110 kilometer van Kiev.

— **De Britse Regering** gaf een Witblad uit waarin voor de eerste maal een uitleg wordt gegeven over de omvang van de steun welke door het Verenigde Koninkrijk wordt gegeven aan de Verenigde Staten, Rusland en andere Geallieerden. Sir John Anderson, Kanselier Geheimzegelbewaarder, verklaarde in het Lagerhuis, dat de steunverlening „niet meer alleen in één richting stroomt". Hij zeide, dat de steunverlening thans wederzijds geschiedt. Deze verklaring is het eerste officiële Britse antwoord op de herhaalde Noordamerikaanse critiek, dat Groot Britannië de Verenigde Staten beroofd van essentiële goederen zonder deze volledig te vergoeden. In feite werd in het Witblad verklaard, **dat de Britten meer dan één milliard dollar waarde aan steun hebben gegeven aan de Verenigde Staten.** De omvang van de steun wordt nog vergroot en omvat voedselwaren zowel uit het Verenigde Koninkrijk als uit de koloniën.

— **Radio-Vichy** zeide, dat de Russen strijdkrachten ophopen bij Kherson nabij de monding van de Dnjepr om straks een nieuw offensief te beginnen.

Wij delen onzen lezers mede, dat tot uiterlijk morgenavond 18 uur de bestelde Margrietborden aan de bekende **adressen kunnen worden afgehaald.**

## NEDERLAND.

## „DE NEDERLANDSE KRONIEK".

Te New York is een katholieke uitgave verschenen, nl. „De Nederlandse Kroniek". Dit uitgave staat onder redactie van Pater Morlion O. P., Rector Piet Mommersteeg, Professor Jacob Van der Veldt O. F. M. en den Heer J. Henk Boas. „De Nederlandse Kroniek" is een uitgave, vooral bedoeld voor Nederlandse Priesters die verblijf houden in Latijns Amerika. Het doel van deze uitgave is om deze priesters op de hoogte te houden van de ideeën der mensen in Vrij en Bezet Nederland.

## ZE HIELDEN OPRUIMING.

De Scheveningse politieradio deelde gisteren mede, dat een auto, waarop een grote V geschilderd stond, stilhield voor het politiebureau van Oegstgeest. 9 Mannen stegen uit, bedreigden de aanwezige politieagenten met revolvers, namen de sleutels van de safe van het distributiebureau, gingen daar heen, overweldigden beide bewakers en haalden de gehele safe leeg van alle distributiekaarten. Vervolgens gingen zij terug naar het politiebureau en haalden daar 200 identiteitsbewijzen uit de safe. Hun leider was een jonge man van ongeveer 22 jaar, die gekleed was in de nieuwe uniform van de Nederlandse politie. Allen ontkwamen.

# Wat niet te voorzien is.

Uit „Naar Wijd en Zijd" (Belgische Soldatencourant):

Wie onder ons bespreekt niet eens het moreel der burgerbevolking in Duitsland?

Velen denken, dat de ineenstorting van dit moreel zal bijdragen tot de overwinning der Geallieerden.

En sommigen vragen zich af of er nog geen tekenen van ondergang te bespeuren zijn, voorboden van een toekomstige ineenstorting. Het is de niet voorziene factor, die ongetwijfeld het ogenblik van de zege zal bespoedigen.

Howard K. Smith is de laatste Noordamerikaan, die de Germaanse bodem heeft verlaten enige dagen voordat de oorlog tussen deze twee landen uitbrak. In zijn boek „Last Train From Berlin" dat onlangs is verschenen, brengt hij ons een interessant getuigenis.

Ziehier wat hij ons zegt:

Sedert September 1941, de derde maand van de Duits-Russische oorlog, begint het moreel van de Duitse burgerbevolking te dalen; dit valt tevens samen met een achteruitgang op economisch gebied. De oorlogsproductie der mijnen neemt af.

De Duitsers deden al wat mogelijk was om deze eerste verschijnselen van demoralisatie te verbergen en de buitenlandse correspondenten werden aan een uiterst strenge censuur onderworpen.

Op 8 November 1941, tijdens een spreekbeurt gericht tot oude kameraden der partij, onthulde Hitler voor de eerste maal het bestaan van een oppositie in Duitsland.

„Indien iemand onder ons", verklaarde hij, „ernstig de hoop koestert de onlust te zaaien in ons front, dan zal ik hem een tijd lang in het oog houden. Gij kent mijn werkwijzen.

Dit is dan de proefperiode. Maar vervolgens breekt het ogenblik aan, waarop ik bliksemsnel ingrijp en waarop ik zulk soort van zaken verwijder".

Later, op 11 December, voor de Reichstag sprak Hitler nog de volgende woorden uit:

„In een tijdstip, waarop duizenden onder de beesten, de vaders en de zonen van ons volk, sneuvelen, mag geen persoon, die verraad pleegt tegenover de offers van hen die strijden, zijn leven veilig achten."

Het komt er weinig op aan onder welke dekmantel deze pogingen worden gedaan tot het zaaien van onrust in het Duitse front, tot het ondermijnen van de weerstandswil van ons volk, tot het verzwakken van het gezag der regering of tot het saboteren der inspanningen van ons binnenlands front, — de schuldige zal vallen."

De eerste dezer twee passages werd nooit uitgezonden. Wat de tweede reden betreft was bovenvermelde text in de eerste versie niet vervat, en het was eerst is anderendaags, bij de tweede versie, dat de passage in quaestie verscheen. Men hoopte ogenschijnlijk, dat het merendeel der mensen de eerste versie reeds zouden gelezen hebben en dat zij zich niet meer de moeite zouden getroosten de tweede te lezen.

Dit waren onrechtstreekse wijzen om den Führer te censureren.

Op bevel van Hitler riep Dr. Dietrich op 9 October de leden van de pers bijeen en kondigde het volledige succes aan van het Duitse offensief, dat op 2 October was ingezet.

Hij meldde verder, dat de laatste overblijfselen van het Rode Leger naar Moskou in twee Duitse stalen „zakken" ingesloten waren en dat zij vlug en zonder medelijden vernield zouden worden. Hij voegde hier aan toe, dat de totale verovering van de onschatbare rijkdom van Rusland niet meer tijd zou vergen dan de manschappen en de machines nodig zouden hebben om de afstand af te leggen.

Op 4 October had Hitler voorspeld, dat de oorlog op het Oostfront voor de Winter zou gedaan zijn en op 10 October schreef de „Völkischer Beobachter": „Het bevel van den Führer werd reeds in grote trekken ten uitvoer gebracht."

Volgens het bevel van den Führer werd de beslissing van strategisch oogpunt uit reeds bereikt. Indien ooit het begrip „Blitzkrieg" werd verwezenlijkt, dan was het hier het geval.

„Zeven dagen volstonden om de genadeslag toe te brengen aan de grootste oorlogsmachine ter wereld, een slag, waarvan Rusland nooit of nooit meer kon bekomen."

Dr. Funk, Minister van Economische Zaken van het Reich, schreef een mooi artikel over de koloniale taak van Duitsland in Rusland, getiteld: „De bijdrage van het Oosten tot het Nieuwe Europa".

De opschriften van de dagbladen van die tijd zijn kenschetsend. Laten wij opnieuw de „Völkischer Beobachter" nagaan:

— 10 October (commentaar op de rede van Dr. Dietrich).

„Het grote uur is geslagen".

„De afloop van de veldslag is beslist".

— 11 October.

„De doorbraak in het Oosten wordt groter".

—12 October.

„De vernieling der Sovjet-legers is bijna volbracht".

„Verschrikkelijke gruwelen te Odessa; Russische deserteurs in de rug neergeschoten".

— 13 October.

„De slagvelden van Vyasma-Bryansk zijn ver achter het front".

— 14 October.

„De krijgsverrichtingen in het Oosten verlopen volgens het plan".

— 15 October.

„De krijgsverrichtingen in het Oosten gaan verder, zoals werd voorzien".

In het nummer van dezelfde dag bevond zich het hoofdopschrift:

„Duikboten zinken vrachtschepen van een Brits convooi".

Vier dagen na de ontbinding van de Rode legers, was het kelderen van enkele Britse vrachtschepen van biezonder belang.

Rond dit tijdstip deed te Berlijn een satirische tekening de ronde, waarop een Duits soldaat stond afgebeeld, die boven op een loopgracht staat, terwijl hij naar de Russische lijnen zwaait met een groot plakkaat, waarop de woorden:

„Russen, gij hebt opgehouden te bestaan!"

Het was ondertekend door Dr. Dietrich.

Op dit ogenblik werd de soldaat door een Russische granaat getroffen en vlogen zijn ledematen naar alle kanten. Een Russisch officier in de loopgracht, die door een periscoop keek, richte zich tot een generaal, die zich achter hem bevond en zeide: „Wat zijn de Russen toch dom, zij schijnen geen woord Duits te verstaan."

Op 23 November drukte de „Völkischer Beobachter" in rode bloklettters: „Rostov is ingenomen."

Doch veertien dagen later verscheen een klein nota van het Opperbevel, waarin werd gezegd, dat een Russische stad, Rostov genaamd, die aan de monding van de Don is gelegen, door de troepen van den Führer werd ontruimd teneinde represailles voor te bereiden tegen de burgerbevolking om reden van haar weinig gastvrije houding.

Treurige Kerstmis.

Er valt niet aan te twijfelen, dat de oorlogsverklaring van Duitsland aan Rusland samenviel met een plotse en onverwachte verscherping der rantsoenering. In vier of vijf maanden tijds zag men de toestand helemaal veranderen.

Het vleesrantsoen, dat 500 gram per week bedroeg, was tot op 160 gram gedaald. Tot overmaat van ongeluk was de aardappeloogst slecht, daar de Zomer zeer regenachtig was geweest en het vervoer ervan naar de steden niet kon plaats grijpen door de vorst tijdens de Herfst. Meer dan 30% van de oogst ging verloren. Gedurende veertien dagen waren er te Berlijn geen aardappelen en men zag rantsoenkaarten voor dit voedingsmiddel te voorschijn komen.

Het was onmogelijk twee soorten groenten ineens te bekomen, behalve wanneer men gebruik maakte van de list tweemaal in de rij te gaan staan. Zo bv. kwamen de huisvrouwen met hun buren overeen om elk op beurten plaatsen te behouden in de rij voor de aardappelen en voor de rij voor wortelen.

De sigaretten werden insgelijks zeldzaam.

Wat alcohol en bier betreft, deze dranken verdwenen spoedig algeheel. Het was de droogste Kerstmis, die de Duitse geschiedenis ooit had gekend.

Hetzelfde gold voor de kleding. Sedert de inneming van Kiev door de Duitsers was het niet meer mogelijk klederen te kopen. De winkels waren geheel ledig.

Zo heeft men bv. de schoenen: van bij de oorlog met Rusland af kreeg iedere familie in Berlijn een bericht zeggend, dat de burgers geen recht meer hadden op schoenen, daar al het leder aan de soldaten werd voorbehouden. Zelfs schoenen, die door en door versleten waren, mochten niet worden vervangen en het was bijna onmogelijk deze te laten herstellen.

Het lijkt wel of de Duits-Russische oorlog in Duitsland vele veranderingen heeft teweeg gebracht, en zonder ons aan een zalig optimisme over te geven, durven wij toch te beweren, dat de oorlog het begin is geweest van een demoralisatie, die niet anders kan dan toenemen naarmate de kansen tot succes zullen verminderen en de overwinningsvooruitzichten zullen verdwijnen. Moge deze niet te voorziene factor de uiteindelijke ineenstorting bespoedigen.

## ARUBA

### OPENING STRAND-HOTEL.

Zaterdagavond jl. de 6e November 1943, was speciaal voor Oranjestad een merkwaardige avond, om niet te spreken van een historische avond, immers het hotel „Strand", een zeer luxueus en comfortabel hotel deed zijn deuren open om talrijke gasten te ontvangen, die gekomen waren om een gala-avond bij te wonen. Dit hotel is niet alleen luxueus en ultra modern, doch is bovendien magnifiek gelegen aan de zeekant en had naar ons bescheiden mening een mooiere naam verdiend dan Strand. Zou het niet mooier geweest zijn indien het hotel Belle Vue of hotel Miramar genoemd?

Enfin over het verschil van smaak valt niet te redetwisten. Hoe het ook zij Hotel Strand is er en wordt van harte verwelkomd en Aruba mag trots zijn zulk een mooi, modern hotel te bezitten. Voorwaar een grote aanwinst voor ons eiland, die wij te danken hebben aan den zeer actieven eigenaar, den Heer Ch. Neme.

Het Strand-Hotel gelegen tussen het vliegveld en Oranjestad, beschikt vooraan over een mooi comfortabel terras, dat een prachtig uitzicht geeft op de haven en de Caraïbische Zee en alwaar de gasten en bezoekers kunnen genieten van een lekkere bries en evenzo van een koele drank.

Reeds bij de ingang komt men onder de indruk van een prachtige zaal, waarin dubbele pilaren aangebracht zijn, alwaar ook een getemperd licht afkomstig van het mooi wit plafond, dat de zaal gedeeltelijk verlicht. De ameublementen zijn met smaak gekozen. Het gebouw bezit verder een frisse en mooie eetzaal en evenzo een prachtige dansvloer. Verder ziet men een goed gesorteerd buffet en daarnaast een moderne keuken. De slaapkamers zijn verder afgelegen, waarin zich bevinden een prachtbed en evenzo voorzien van badkamers en toilets. In totaal zijn er acht kamers (zes enkele en twee voor 2 personen) en de eigenaar deelde ons mede, dat tegen het einde van Maart 1944 het hotel over 24 kamers zal beschikken.

Verder beschikt het hotel over een Franse chef de cuisine, die zijn vak onder de knie heeft en de hotel-manager is een half Venezolaans en half Engelse Heer genaamd Emilio Borberg, een uiterst sympathieke persoon, wel opgevoed en spreekt vloeiend Spaans en Engels; iemand, die de hotelzaken goed kent, dus de juiste man op de juiste plaats!

Wanneer de oorlog afgelopen zal zijn en Hotel Strand over genoeg kamers zal beschikken, dan zal dit moderne hotel zeer veel toeristen trekken naar Aruba, want nu kunnen wij zeggen, dat ons eiland over een prachtig hotel beschikt en om niet voorbarig te zijn en met alle respect voor de Curaçaose hotels, moeten wij zeggen, dat ons broedereiland Curaçao zo'n prachtig hotel niet bezit, vooral wat aangaat modernisme, ligging, smaak, uitzicht en speciaal aldoor fris, zodat „luchtkoeling" geproduceerd wordt door de natuur met haar Oostpassaat.

De opening geschiedde op Zaterdagavond en reeds Maandagmorgen had het Hotel Strand twee gasten uit Curaçao, t.w. de beide Heren van het Revue „Knickerbocker" en wij hadden een onderhoud met een dezer Heren, die met lof sprak over dit modern hotel.

Om op de gala-avond, waarvan wij in het begin melding maakten, terug te komen, zij hier vermeld, dat reeds om 19.30 uur, zijnde de officiële tijd, de gasten begonnen binnen te stromen. Bij de hoofdingang stonden eigenaar Neme en Manager Emilio om de binnenkomende gasten te verwelkomen en tevens om ze een program te overhandigen, waarop te lezen stond: „The first Arubian night at the „Strand", Aruba N.W.I. 6 Nov. 1943. The Aruba Hotel with big Ideals".

Als men het program openmaakt, dan ziet men eerst: Welcome to the Strand. Verder een uitleg van wat er gedaan zal worden met namen van diverse muzikanten en sprekers en aan het einde een goed opgesteld menu, o.a. Chicken Salad Arubano, Olives enz., enz. en evenzo diverse koele dranken en verfrissingen.

Vooraf moet er gezegd worden, dat de tractatie meer dan subliem was en ten overvloede en het mooiste...... het was gratis, zodat de meesten hun harten konden ophalen aan de chicken salad, speciaal klaar gemaakt à la Strand, dus zeer smaakvol. Ieder portie salade ging gepaard met voor deze gelegenheid speciaal klaar gemaakte broodjes, gefabriceerd door de Panaderia Central van W. Arends.

Wij zijn intussen van ons eigenlijke verhaal afgeweken en gaan terug naar de eigenlijke opening. De binnenkomende gasten namen plaats, zowel binnen, als buiten op de veranda alsook op het open terras en in een korte tijd waren alle plaatsen overbezet, van dames en heren in hun groot tenue. Het was een echt cosmopolitische avond, zodat men alle talen konden horen — behalve Duits natuurlijk! —. Naar ruwe schatting waren er ruim vijfhonderd mensen (zegge 500): onder de gasten merkten wij op: Gezaghebber Isaac Wagemaker; Statenleden Arends Kwartsz en een zeer oud bekende van Aruba t.w. Statenlid Plantz; Landraden Dussenbroek en Eman; Oudst Aanwezend Zee-officier Kruk; Kapitein Van der Spek; Kapitein Van Erp; Pastoor Bartel; Corps Consulaire; chief acct Browne van de Lago; zo goed als alle dokters van dit eiland; verder vele officieren van het Nederlandse leger en zeemacht, alsook vele Engelse en Noordamerikaanse officieren en tenslotte zeer veel mensen uit Oranjestad en San Nicolas.

Voordat de officiële opening begon, werd de stilte onderbroken door den bekenden virtuoos Dr. Nemecek, die enkele Vienna-walsen en enkele licht classieke stukken ten beste gaf, die meesterlijk gespeeld werden. Onze vriend en piano-artist Padoe Lampe zorgde voor ander genre van muziek en hield de fut erin met enkele zeer goed gespeelde fox, tango's, zoals alleen door onzen localen artist gespeeld kan worden.

Zowat tegen tien uur kondigde Manager Emilio Borberg aan, dat de Heer Ch. Neme het woord wenste te voeren. De Heer Ch. Neme, eigenaar van het hotel nam het woord, en zeide in het Engels, dat hij zich overgelukkig gevoelde de aanwezigen van harte te verwelkomen in dit hotel als zijn vrienden. De spreker haalde aan de verschillende moeilijkheden, die overwonnen hadden moeten worden, voordat men aan de plannen van dit hotel en aan de voltooiing tot een succesrijk einde kon brengen en dankte het plaatselijk Bestuur voor de ondervonden samenwerking en meer in het biezonder Gezaghebber Wagemaker, die zijn volle aandacht en belangstelling wijdde aan dit hotel. Verder gaande, zeide de spreker: „Ziehier het resultaat en alhoewel ik eigenaar van dit hotel ben", merkte de spreker zeer sympathiek op, „is dit hotel van Aruba (donderend handgeklap), m.a.w. uw hotel!"

Na de aanwezigen veel pleizier toe te wensen en een gezellige avond en de aanwezigen bedankende voor hun belangstelling, kwam Gezaghebber Wagemaker aan het woord en sprak den Heer Neme toe in het Engels en zeide het volgenden: „Ik beschouw het als een voorrecht hier te mogen staan om het woord te voeren."

De spreker zeide, dat hij getuige is van de vele moeilijkheden, die overkomen hadden moeten worden en prees den Heer Neme als een energieke man met een doorzettingsvermogen en wees op het prachtig resultaat van alle moeite en inspanning.

De spreker zeide veel belang te hebben in dit prachtig en comfortabel hotel en memoreerde, dat er dikwijls mensen bij hem kwamen met het verzoek om kamers te krijgen en nu kan de spreker gerust deze mensen dirigeren naar dit hotel, dat zeer zeker een groot comfort zal bieden aan haar gasten.

De Gezaghebber zeide tenslotte, dat met dit moderne hotel, dat een aanwinst voor Aruba is, tevens in een dringende behoefte werd voorzien en zeide, dat hij een tijdje geleden het hotel Palace zag opkomen en meteen zag verdwijnen, doch gezien het feit, dat de Heer Neme, die een zeer bekende handelaar is en hem kennende als zeer actief, hij succes durft te voorspellen met dit modern bedrijf en feliciteerde den Heer Neme van harte met dit mooi resultaat.

Tenslotte kwam de sympathieke Emilio Borberg zich voorstellen aan de aanwezigen, die hij als gasten beschouwt en ook als klanten.

Na deze plechtigheid kwam een dansharmonie van het Noordamerikaanse leger aanzetten, en werd overgegaan tot dansen, dat tot de volgende morgen tegen drie à vier uur duurde.

Het was werkelijk een welgeslaagde avond, die men wellicht niet zal vergeten. Van deze plaats af feliciteren wij eigenaar Neme met dit mooie hotel en wensen hotel „Strand" veel succes.

**Een Amigoe in de hand, brengt vreugde in het land.**